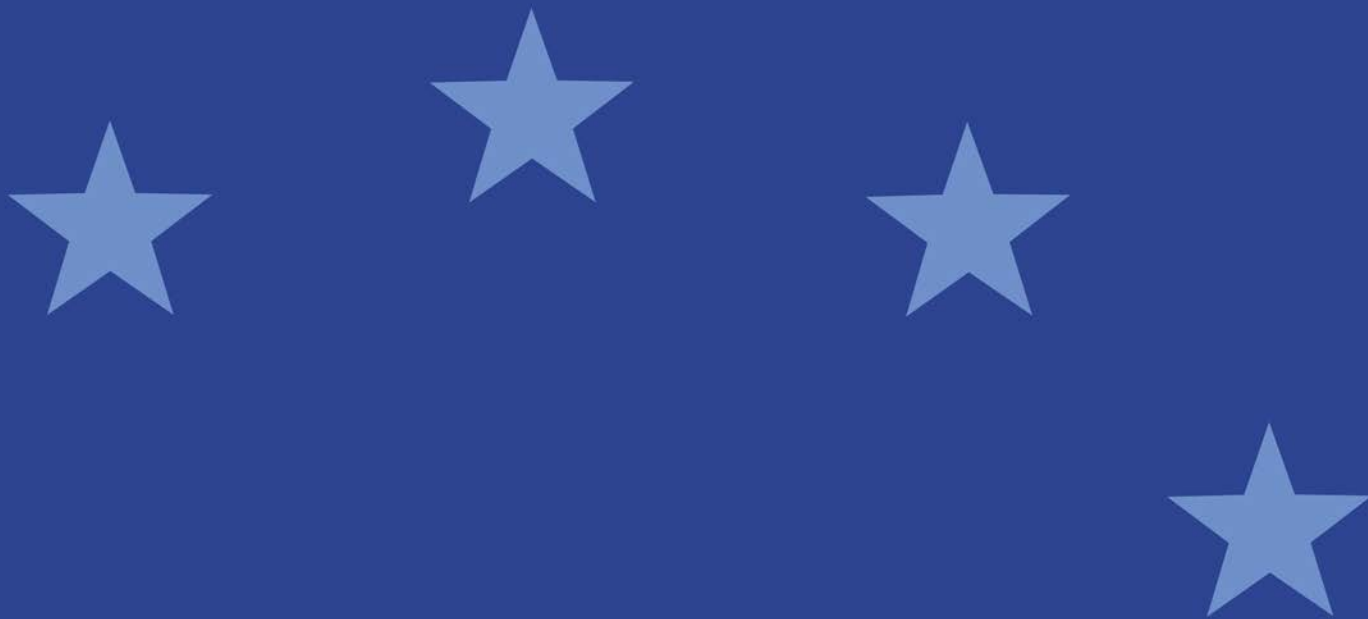

European Securities and
Markets Authority

Wytyczne

W sprawie zakresu rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych

Spis treści

I.	Zakres stosowania _____	4
II.	Cel _____	4
III.	Zgodność i obowiązki sprawozdawcze _____	4
IV.	Obowiązek rejestracji, wynikający z art. 2 ust. 1, 3 lit. b), 4, 5 i 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych _____	5
V.	Działalności w zakresie ratingu kredytowego oraz wyłączenia z zakresu rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych (ar. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych) _____	6
VI.	Tworzenie oddziałów poza obrębem Unii przez zarejestrowane agencje ratingowe na mocy art. 14 ust. 3 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych _____	7
VII.	Szczególne zalecenia w zakresie ujawniania w odniesieniu do dobrej praktyki w związku z art. 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ESMA _____	8
VIII.	Egzekwowania zasad dotyczących zakresu rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych _____	9

Wykaz użytych skrótów

CRA agencje ratingowe

EUNB Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

NCA Właściwe organy krajowe, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 1 lit. p)

SCA właściwe organy sektorowe, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 1 lit. r)

I. Zakres stosowania

Kto?

1. Niniejsze wytyczne i zalecenia są skierowane do:
 - a. agencji ratingowych (zdefiniowanych w art. 3 ust. 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych;
 - b. właściwych organów krajowych i właściwych organów sektorowych;
 - c. uczestników rynku finansowego dostarczających prywatne ratingi kredytowe sporządzone na indywidualne zamówienie i przekazywane wyłącznie zamawiającemu, nieprzeznaczone do publicznego ujawniania ani rozpowszechniania w drodze subskrypcji.

Kiedy?

2. Niniejsze wytyczne i zalecenia zostaną opublikowane we wszystkich urzędowych językach Unii Europejskiej

II. Cel

3. Niniejsze wytyczne i zalecenia mają na celu wyjaśnienie zakresu stosowania rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych, w szczególności jego przepisów dotyczących następujących konkretnych kwestii:
 - a. obowiązku rejestracji;
 - b. działalności w zakresie ratingu kredytowego i odstępstw od rejestracji;
 - c. prywatnych ratingów kredytowych;
 - d. tworzenia oddziałów w państwach trzecich;
 - e. konkretnych zaleceń dotyczących ujawniania skierowanych do firm dokonujących punktowej oceny kredytowej i właściwych organów sektorowych z siedzibą w państwach trzecich;
 - f. egzekwowania przepisów rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych i współpracy z właściwymi organami krajowymi.

III. Zgodność i obowiązki sprawozdawcze

Status wytycznych i zaleceń

4. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na podstawie art. 16 rozporządzenia w sprawie ESMA. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie ESMA właściwe organy i uczestnicy rynku finansowego muszą dokładać wszelkich starań w celu zastosowania się do wytycznych i zaleceń.

5. Właściwe organy, do których wytyczne i zalecenia są kierowane, powinny włączyć je do swoich praktyk nadzorczych, w tym w przypadkach, w których szczególne wytyczne zawarte w dokumencie są skierowane przede wszystkim do uczestników rynku finansowego.
6. Jeżeli chodzi o inne rozdziały niniejszych wytycznych i zaleceń, właściwe organy krajowe i uczestnicy rynku finansowego mają obowiązek podporządkowania się postanowieniom rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych, natomiast obowiązkiem ESMA jest zapewnienie ich stosowania.
7. Wyjaśnienia zawarte w niniejszych wytycznych są istotne dla stosowania przepisów rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych.

Obowiązki sprawozdawcze, wynikające z art. 16 rozporządzenia w sprawie ESMA

8. Właściwe organy krajowe, do których kierowany jest ust. 24 niniejszych wytycznych, muszą powiadomić ESMA, przekazując informacje na adres info@esma.europa.eu, czy stosują się lub zamierzają stosować do niniejszych wytycznych i zaleceń, podając powody, dla których nie stosują się do nich, w terminie dwóch miesięcy od daty publikacji zaleceń i wytycznych przez ESMA. W przypadku braku odpowiedzi w tym terminie właściwe organy krajowe zostaną uznane za niestosujące się do wytycznych i zaleceń. Wzór powiadomienia jest dostępny na stronie internetowej ESMA.

IV. Obowiązek rejestracji, wynikający z art. 2 ust. 1, 3 lit. b), 4, 5 i 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych

9. Agencje ratingowe, które są fizycznie nieobecne w Unii Europejskiej i spełniają warunki ustawione w art. 5 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych, uzyskują certyfikację od ESMA przed rozpowszechnieniem ratingów kredytowych do celów regulacyjnych na terenie Unii Europejskiej.
10. Agencje ratingowe z siedzibą w Unii Europejskiej, które prowadzą działalność w zakresie ratingu kredytowego w Unii Europejskiej bez uprzedniej rejestracji, naruszają przepisy art. 2 ust. 1 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych. Każda agencja ratingowa, która zamierza prowadzić działalność w zakresie ratingu kredytowego, bezzwłocznie składa wniosek do ESMA o rejestrację. Podmiotom nie wolno wystawiać ratingów kredytowych zanim nie zostaną zarejestrowane jako agencje ratingowe. Takie obowiązki mają również zastosowanie do podmiotów prawnych z siedzibą w Unii Europejskiej, które zatrudniają analityków ratingowych świadczących usługi ratingowe na rzecz podmiotu w państwie trzecim.
11. Wyłącznie podmiot prawny może występować z wnioskiem o rejestrację. Osoba fizyczna nie może wystąpić o rejestrację.
12. Zgodnie z art. 24 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych ESMA przyjmuje środek nadzorczy w stosunku do agencji ratingowych, które prowadzą działalność bez rejestracji lub, w stosownych

przypadkach, bez certyfikacji w Unii, i nakłada grzywnę na mocy art. 36a i załącznika III.54 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych.

V. **Działalności w zakresie ratingu kredytowego oraz wyłączenia z zakresu rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych (ar. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych)**

13. Zgodnie z definicją podaną w art. 3 ust. 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych, ratingi kredytowe obejmują analizę ilościową i wystarczającą analizę jakościową, prowadzone zgodnie z metodą ustanowioną przez agencję ratingową. Miara wiarygodności kredytowej obliczona w wyniku podsumowania i wyrażenia danych w oparciu wyłącznie o wcześniej ustalony system lub model statystyczny, bez żadnego dodatkowego istotnego wkładu analitycznego pod względem jakościowym dotyczącego ratingu ze strony analityka ratingowego, nie powinna być uznawana za rating kredytowy.
14. Rating przekazywany różnym osobom umieszczonym na liście subskrybentów nie jest objęty definicją „**prywatnego ratingu**”, podaną w art. 2 ust. 2 lit a) rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych. Natomiast przepisy art. 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych nie oznaczają, że każde przekazanie ratingu stronie trzeciej przez zamawiającego byłoby równoznaczne z publicznym ujawnieniem informacji lub jej rozpowszechnianiem w drodze subskrypcji. Odbiorca **prywatnego ratingu kredytowego** może udostępniać rating ograniczonej liczbie stron trzecich na zasadzie ścisłej poufności, aby uniknąć dalszego ujawniania **prywatnego ratingu kredytowego**, dopóki takie ujawnienie nie stanie się równoznaczne z publicznym ujawnieniem informacji lub rozpowszechnianiem w drodze subskrypcji. Na przykład w razie wystąpienia z wnioskiem o pożyczkę odbiorca **prywatnego ratingu kredytowego** może poinformować o nim swój bank na zasadzie ścisłej poufności, lub bank może udostępnić **prywatny rating kredytowy** ograniczonej liczbie innych banków do celów zawarcia transakcji. **Prywatny rating kredytowy powinien być sporządzany wyłącznie na podstawie wyraźnego zamówienia, sformalizowanego w drodze pisemnej umowy między zamawiającym a dostawcą ratingu¹. ESMA oczekuje, że umowa ta będzie zawierać konkretne postanowienie określające wyłączone wystawianie ratingu zamawiającemu, który powinien podpisać zobowiązanie do nieujawniania, uniemożliwiając rozpowszechnianie ratingu do więcej niż ograniczonej liczby osób trzecich.**
15. Zgodnie z art. 2 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych **dostawcy ratingów** powinni zapewnić uwzględnienie obowiązku zachowania poufności i ograniczeń w zakresie rozpowszechniania ratingów w porozumieniach dotyczących wystawiania **prywatnych ratingów kredytowych**. Wystawiając **prywatne ratingi kredytowe, dostawcy ratingów** powinni oszacować, czy zamawiający ma, jako odbiorca **prywatnego ratingu kredytowego**, zamiar wykorzystać ten rating w sposób, który spowodowałby

¹ Agencje ratingowe i uczestnicy rynku finansowego dostarczający prywatne ratingi kredytowe sporządzane na indywidualne zamówienie i przekazywane wyłącznie zamawiającemu, nieprzeznaczone do publicznego ujawniania ani rozpowszechniania w drodze subskrypcji.

pojawienie się go w domenie publicznej, czy wykorzystać go do celów regulacyjnych. Jeżeli **dostawca ratingów** może stwierdzić w sposób racjonalny, że **prywatny rating kredytowy** mógłby zostać podany do wiadomości publicznej, biorąc na przykład pod uwagę fakt, że ten sam klient już naruszył w przeszłości obowiązek zachowania poufności, w ramach najlepszej praktyki ESMA zaleca **dostawcom ratingów** wdrożenie niezbędnych środków, aby zapobiec takim ujawnieniom, lub powstrzymanie się od wystawienia przedmiotowego ratingu. **ESMA oczekuje również, że strona otrzymująca będzie dzielić się prywatnym ratingiem kredytowym wyłącznie na zasadzie poufności oraz z wybraną i określoną liczbą osób fizycznych lub prawnych. Liczba ta powinna być ograniczona i nigdy nie może przekraczać łącznie 150 osób. Aby zapewnić przestrzeganie tego maksymalnego limitu, dostawca ratingów powinien wdrożyć odpowiednie mechanizmy kontrolne, aby umożliwić monitorowanie rozpowszechniania.**

VI. Tworzenie oddziałów poza obrębem Unii przez zarejestrowane agencje ratingowe na mocy art. 14 ust. 3 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych

16. Ponieważ oddziały nie są oddzielone prawnie od swoich jednostek dominujących, ratingi kredytowe wystawiane przez oddziały utworzone poza obrębem Unii uznaje się za wystawione przez ich jednostkę dominującą w UE. W związku z tym naruszenia przepisów rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych przez oddziały są przypisywane jednostkom dominującym agencji ratingowych, w stosunku do których ESMA stosuje środki nadzorcze, nakłada grzywny lub okresowych kar pieniężnych.
17. Wykonywanie zadań nadzorczych przez ESMA mogłoby być uniemożliwione, gdyby ważne funkcje operacyjne agencji ratingowych były umiejscowione i prowadzone poza terenem Unii. Ponadto agencje ratingowe powinny wykazać, że istnieje obiektywny powód wystawiania ratingów kredytowych w oddziałach utworzonych poza obrębem Unii. Na przykład konieczność zapewnienia w stosownej obecności w przedmiotowym państwie trzecim. W przypadku naruszeń przepisów załącznika III, część II, pkt 2, 4, 5, 6, 7 i 8 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych ESMA podjęłaby działania określone w art. 24, 36a, 36b.
18. Ważne funkcje operacyjne, o których mowa w art. 9 rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych, nie powinny być umiejscowione ani prowadzone w biurach utworzonych w państwach trzecich bez żadnego udziału (lub przy bardzo małym udziale) osób zarządzających z siedzibą w UE, systemów lub procedur agencji ratingowej. Ważne funkcje operacyjne obejmują zespoły lub wydziały odpowiadające za opracowywanie i wystawianie ratingów kredytowych, analizy kredytów, opracowywanie i przeglądy metod ratingu, zgodność, wewnętrzną kontrolę jakości, przechowywanie danych/prowadzenie rejestrów oraz utrzymanie lub wsparcie systemów. Identyfikacja ważnych funkcji operacyjnych może jednak wymagać rozpatrywania poszczególnych przypadków. Jeżeli chodzi o funkcję zgodności, agencje ratingowe powinny zadbać, aby ich wewnętrzny system kontroli funkcjonował również sprawnie w oddziałach utworzonych w państwach trzecich.

19. Agencje ratingowe nie tworzą oddziałów w państwach trzecich w celu prowadzenia działalności podlegającej nadzorowi ze strony ESMA, jeżeli uniemożliwia to ESMA wykonywanie zadań związanych z nadzorem w stosunku do takiej działalności prowadzonej przez oddziały, zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 23b do 23d rozporządzenia, w tym zdolność do prowadzenia kontroli na miejscu i dochodzeń. W tym względzie:
- a) agencje ratingowe powinny współpracować z ESAM w razie kontroli i dochodzeń, w tym wizji lokalnych, w odniesieniu do ratingów kredytowych lub działalności związanej z ratingami kredytowymi, prowadzonej w oddziałach poza obrębem UE;
 - b) ESMA oceni potrzebę podjęcia współpracy z lokalnymi właściwymi organami regulacyjnymi w celu zapewnienia odpowiedniego nadzoru nad oddziałami utworzonymi poza obrębem Unii;
 - c) przed utworzeniem oddziałów w państwach trzecich agencje ratingowe powinny zapewnić stosowanie się oddziałów do każdego żądania urzędników ESMA wykonujących uprawnienia wynikające z art. 23b do 23d rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych, w tym w razie kontroli na miejscu i dochodzeń dostęp do pomieszczeń, systemów i zasobów.

VII. Szczególne zalecenia w zakresie ujawniania w odniesieniu do dobrej praktyki w związku z art. 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ESMA

22. W ramach najlepszej praktyki ESMA zaleca, aby firmy zajmujące się punktową oceną kredytową i agencje ratingowe, które rozpowszechniają publicznie punktowe oceny kredytowe w Unii, ujawniały w sposób przejrzysty i widoczny informacje, że oceny te nie są ratingami kredytowymi wystawianymi zgodnie z rozporządzeniem w sprawie agencji ratingowych. ESMA zaleca, aby informacja taka była również ujawniana przez agencje kredytów eksportowych, które funkcjonują na mocy art. 2 ust. 2 lit. c) rozporządzenia.
23. W ramach najlepszej praktyki ESMA zaleca, aby w przypadku podjęcia decyzji o opublikowaniu takich informacji firmy zajmujące się punktową oceną kredytową i agencje ratingowe przyjęły pełną odpowiedzialność za ujawnienie informacji, o którym mowa w poprzednich ustępach, jeżeli ich punktowe oceny lub ratingi kredytowe są rozpowszechniane publicznie na terytorium Unii za pośrednictwem stron trzecich.
24. Punktowe oceny lub ratingi kredytowe są rozpowszechniane publicznie na terenie UE, jeżeli są ujawniane nieokreślonej lub niedającej się określić większości osób zamieszkałych w UE na przykład za pośrednictwem prasy. Oceny punktowe lub ratingi kredytowe są podawane do wiadomości publicznej również wówczas, gdy są wystawiane na stronie internetowej zarejestrowanej w domenie przypisanej jednemu z państw członkowskich UE.

VIII. Egzekwowania zasad dotyczących zakresu rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych

25. ESMA nakłada okresowe kary pieniężne w celu zmuszenia agencji ratingowej, aby zaprzestała naruszać przepisy w wyniku wystawiania ratingów kredytowych bez dokonania rejestracji w ESMA, oraz nakłada grzywny w stosownych przypadkach zgodnie z art. 36 lit. b) i 36 lit. a) rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych.
26. Jeżeli właściwy organ krajowy lub właściwy organ sektorowy otrzyma wniosek, prośbę o udzielenie informacji lub jakiegokolwiek inne zapytanie dotyczące rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych, w tym dotyczące rejestracji lub certyfikacji, organ ten powinien bezzwłocznie powiadomić ESMA i skierować uczestnika rynku finansowego, który wystąpił a takim wnioskiem, do ESMA jako jedynego właściwego organu nadzorczego w Unii.